

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 5C/89/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614215849
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Hiščáková
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2018:7614215849.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňou JUDr. Denisou Hiščákovou, v spore žalobkyne E. I., nar. X.XX.XXXX, bytom C. nábrežie XXXX/X, C. Y. G. zastúpenej Občianskym združením Právna pomoc poškodeným, Janka Kráľa č. 12, Lipany, IČO: 50951947 proti žalovanej Všeobecnej úverová banka, a.s., Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31320155 zastúpenej spoločnosťou ČERNEJOVÁ & HRBEK, s.r.o. so sídlom Kýčerského 7, Bratislava, IČO: 36 857 513, o určenie neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva a určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmlúv o úvere,

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. **Z r u š u j e** sa neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 9C/208/2014-15 zo dňa 29.7.2014, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v obci G. C., katastrálne územie G. C., zapísaných na liste vlastníctva č. XXX a to rodinného domu súpisné číslo XX, postavenom na parc. F. č. XXX/X, parcel F. č. XXX/X o výmere 413 m², č. XXX/X o výmere 191 m² a č. XXX o výmere 908 m² v podiele 1/1.

III. Žalovanému priznáva proti žalobkyni nárok na plnú náhradu trov konania, o výške ktorej bude po právoplatnosti rozsudku rozhodnuté samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 12.9.2014 sa žalobkyňa domáhala určenia, že na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v katastrálnom území G. C., zapísaných na LV č. XXX ako rodinný dom súpisné číslo XX na parcele C-KN č. XXX/X, pozemok parcela C-KN parc. č. XXX/X o výmere 191 m² - zastavané plochy a nádvorcia, pozemok parcela C-KN parc. č. XXX/X o výmere 413 m² - zastavané plochy a nádvorcia a pozemok parcela C-KN parc. č. XXX o výmere 908 m² - záhrady, všetko v podiele 1/1 (ďalej iba ako „nehuteľnosti“), neviazne záložné právo zmluvou zriadené na zabezpečenie pohľadávky žalovaného voči žalobkyni (I. výrok) a zároveň zrušenia záložného práva na nehnuteľnostiach v prospech žalovaného (II. výrok).

2. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že na základe jej návrhu Okresný súd Spišská Nová Ves uznesením č. k. 9C/208/2014-15 zo dňa 29.7.2014 nariadil predbežné opatrenie, na základe ktorého je žalovaný povinný zdržať sa výkonu záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam a zároveň jej uložil v lehote 40 dní od doručenia rozhodnutia podať návrh na začatie konania vo veci samej. K veci ďalej uviedla, že dňa 17.6.2004 kúpili dom vo G. C. XX a za účelom jeho rekonštrukcie a odvodnenia pozemku si zabezpečili pôžičku (úver) od žalovaného, a to na základe Zmluvy o poskytnutí úveru Triangel č. U XXXXX-XX zo dňa 6.9.2005 vo výške 258.450 Sk a Zmluvy o poskytnutí úveru L. U XXXXX-XX zo dňa 18.11.2005 vo výške 125.100 Sk. Z týchto úverov realizovali rekonštrukciu kuchyne, izieb, podláh, schodov, obklad

stien a podobne. Úver bol zabezpečený zriadením záložného práva na nehnuteľnostiach. Zmluvy podpisovali so spoločnosťou L., nie so žalovaným. Nebola im známa skutočnosť, že spoločnosť L. bola v roku 2005 predaná spoločnosti žalovaného, mysleli si, že dlžia spoločnosti L.. Z dôvodu nesplácania dlhu žalovanému, bolo na základe realizácie zmluvného záložného práva prikrôčené k vykonaniu dobrovoľnej dražby dražobnou spoločnosťou. Neobdržala doposiaľ oznámenie o začatí realizácie záložného práva, dražobnú vyhlášku, žiadnu výzvu na úhradu dlhu, postúpenie pohľadávky, nevie koľko vlastne činí jej dlh. Podáva týmto žalobu na určenie neexistencie záložného práva a domáha sa vyslovenia neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva č. Z XXXXX-XX a č. Z XXXXX-XX a navrhuje žalovanému zmier. Žalovaný nevyčerpal všetky možnosti k úhrade dlhu, nevie koľko žalovaný požaduje, ale hodnota nehnuteľností je niekoľkonásobne vyššia. Pri podpisovaní zmluvy bola pod veľkým psychickým tlakom, žila v obavách o zabezpečenie potrieb jej rodiny. Nemala vôľu doma ani pozemok predať. Myslela si, že dlh bude splácať spoločnosti L.. Konali klamlivo, uviedli ju do omylu. So žiadnou tzv. dobrovoľnou dražbou by nikdy nesúhlasila. Zmluva je formulárová. Podpisovala len zmluvu s pôvodným veriteľom a aj keby zmluvu podpísala, ešte to nesvedčí o tom, že s ňou bola oboznámená. Zmluvu podpisovala so spoločnosťou L., nie so žalovaným. Konanie jej pripadá v rozpore s dobrými mravmi, s cieľom získať neprímeraný prospech. Namieta platnosť zmlúv o zriadení záložných práv, pretože ide o vopred predtlačené zmluvy. Neboli jej vysvetlené podmienky zmluvy, teda čo podpisuje, uzatvorenie zmluvy je určite v rozpore s právom. Obrovské úroky a sankcie sú určite v rozpore s dobrými mravmi. Zmluvné podmienky by mal súd posúdiť ako zjavne neurčité a nezrozumiteľné, ktoré spôsobujú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa. Domáha sa, aby súd k týmto skutočnostiam prihliadol a rozhodol o skutočnej výške dlhu a adekvátnych splátkach.

3. Žalovaný sa k žalobe vyjadril písomne podaním doručeným súdu 29.12.2014, ktorým navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Uviedol, že zo žaloby nie je možné odvodiť základné argumentačné línie úvah žalobkyne, ani ustáliť predmet konania. Žaloba je neurčitá a nezrozumiteľná a už len z toho dôvodu mala byť odmietnutá resp. žalobkyňa mala byť požiadaná o jej doplnenie. Petit žaloby je vnútorne protirečivý a predstavuje právny nonsens. Je tiež nevykonateľný z dôvodu jeho neurčitosti a absenciou naliehavého právneho záujmu. Skutkový stav nenasvedčuje tvrdeniam žalobkyne o zmene žalovanej osoby ako veriteľa. Možnosť výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou bola medzi stranami sporu riadne, vedome a dobrovoľne dohodnutá a o možnosti jeho výkonu bola žalobkyňa uzrozumená.

4. Žalobkyňa sa k vyjadreniu žalovaného napriek výzve súdu nevyjadrila. Na prejednanie veci preto súd nariadil pojednávanie na 9.5.2016, na ktoré predvolal obe strany sporu. Žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že sa k meritu veci nevie kvalifikovane vyjadriť, pretože nie je právne znalá a žalobu jej spísal jeden pán, ktorý je ale mimo územia Slovenskej republiky a tomu za to aj zaplatila. Sama problém nezvláda, preto zvažuje požiadať o bezplatnú právnu pomoc. Žalobkyňa ďalej uviedla, že obe zmluvy o úvere nenapadá, finančný záväzok platí. Objektívne to ale nestíha splácať. Skutočný dôvod, pre ktorý žalobu podala je ten, že nechce prísť o rodinný dom vo G. C.. Chce iba predísť dražbe i keď je pravdou, že je v omeškaní s jednotlivými splátkami úveru. Zmluvy nenapadá. Žalovaný ju na požiadanie informuje o zostatku úveru. Pojednávanie bolo odročené s tým, že žalobkyňa vstúpi do jednania so žalovaným ohľadne mimosúdneho vyriešenia veci a v prípade negatívneho výsledku mimosúdneho rokovania sa žalobkyňa v zmysle poučenia súdu obráti na Centrum právnej pomoci, pracovisko Košice so žiadosťou o pridelenie bezplatného právneho zástupcu.

5. Podaním doručeným súdu dňa 20.4.2017 žalovaný oznámil, že mimosúdne rokovania so žalobkyňou sa uskutočnili, avšak neboli zavŕšené úspešným výsledkom.

6. Z oznámenia Centra právnej pomoci, kancelárie Košice zo dňa 15.2.2018 vyplynulo, že žalobkyňa nepožiadala o priznanie právnej pomoci a ustanovenie právneho zástupcu pre uvedené konanie.

7. Vzhľadom na uvedené súd určil termín pojednávania na 10.7.2018, na ktoré predvolala žalobkyňu a právneho zástupcu žalovaného.

8. Dňa 21.6.2018 bolo súdu doručené podanie žalobkyne, ktorým oznámila, že sa dala vo veci zastúpiť Občianskym združením Právna pomoc poškodeným so sídlom v Lipanoch, ktorého cieľom je aj ochrana spotrebiteľov.

8.1 Zároveň žalobkyňa podala vyjadrenie vo veci a požiadala o zmenu petitu žaloby v tomto znení: „Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. Z XXXXX-XX je neplatná ako celok, Zmluva o

úvere L. rekonštrukcie č. U 03432-05 a Zmluva o úvere L. rekonštrukcie č. U XXXXX-XX je neplatná pre rozpor s § 39 Občianskeho zákonníka a nesplatená istina je premlčaná“.

8.2 Žalobkyňa v predmetnom podaní uviedla, že ona aj s manželom uzatvorili so žalovaným v období od 6.9.2005 až 18.11.2005 Zmluvu o poskytnutí úveru L. rekonštrukcia č. U XXXXX-XX a P. o poskytnutí úveru L. rekonštrukcia č. U XXXXX-XX. Predmetná zmluva o úvere neobsahuje údaj o RPMN tak, ako to vyžaduje ustanovenie § X ods. 2 písm. g) Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, preto sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Veriteľ (žalovaný) pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere nekonal s odbornou starostlivosťou, hoci mu nič nebránilo brať zreteľ na situáciu klienta, na jeho príjmy a výdavky. Veriteľ bol povinný okrem iného analyzovať domáci rozpočet žalobkyne. Veriteľ bonitu klienta neoveroval, čo je potrebné považovať za hrubé porušenie jeho povinnosti. Žalovaný nemá právny nárok na plnenie, ktorého sa do dnešného dňa nedomáhal, nakoľko ide o premlčaný nárok. Žalobkyňa sa dostala do omeškania so splácaním splátok úveru, s manželom úvery nespláca už viac než 4 a pol roka. Zmluvu o zriadení záložného práva považuje žalobkyňa za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá vyvoláva hrubú nerovnováhu v prospech dlžníka - spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany. Výkon záložného práva je veriteľovi umožnený bez súdnej kontroly, čo je v kolízii s princípom efektivity újného práva a umožňuje obísť ex offo súdnu kontrolu neprijateľnosti zmluvných podmienok.

9. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobkyni a zmene žaloby vyjadril písomne dňa 9.7.2018 v podaní, ktorým súčasne žiadal o ospravedlnenie svojej neúčasti na nariadenom pojednávaní. Uviedol, že sa pridrižava svojich doterajších vyjadrení vo veci a má za to, že už súčasný obsah súdneho spisu odôvodňuje zamietnutie žaloby zo dňa 9.9.2014 v celom rozsahu. Uvedené platí aj v prípade, ak súd pripustí navrhovanú zmenu žaloby. Žaloba ani v takom prípade nemá spôsobilosť byť plnohodnotným podkladom pre konečné rozhodnutie o právach a povinnostiach účastníkov ktorejkoľvek zo zmlúv, ktoré sú touto zmenenou žalobou napádané, nakoľko nereflekтуje hmotnoprávne vzťahy, ktoré medzi účastníkmi každej z napádaných zmlúv boli založené. Už len táto samotná skutočnosť predstavuje dôvod, pre ktorý by mala byť žaloba aj v prípade pripustenia jej zmeny bezo zvyšku zamietnutá. Bez ohľadu na uvedené platí, že skutočnosti poukazované v zmene žaloby sú už na prvý pohľad zrejme bez skutkového či právneho základu, nakoľko tvrdenia žalobkyne o porušení akýchkoľvek ustanovení či už zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch alebo zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch sú právne nepodložené. Zákon č. 258/2001 Z. z. sa totiž z dôvodu podľa jeho ust. § 1 ods. 2 písm. a) ani na jednu zo žalobkyňou poukazovaných úverových zmlúv nevzťahuje a rovnako tak ani Zákon č. 129/2010 Z. z. nakoľko tento nadobudol účinnosť až niekoľko rokov po uzavretí zmlúv. Zo zmenenej žaloby nevyplýva jej dôvodnosť v zmysle zákonnej požiadavky na určujúci typ žaloby podľa ust. § 137 písm. c) resp. d) Civilného sporového poriadku (žaloba je tak aj v prípade jej zmeneného znenia zjavne neurčitým a právne nepodloženým podaním). Tvrdenie žalobkyne o neprijateľnosti zmluvnej podmienky umožňujúcej výkon záložného práva je tvrdením absolútne nepodloženým, nakoľko je v priamom rozpore s kogentným znením ust. § 151j zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, ktoré inštitútu záložného práva výslovne zakotvuje a upravuje.

10. Napriek pôvodne avizovanej neúčasti na pojednávaní súdu, sa ho napokon zúčastnili obe strany sporu a zástupca žalobkyne. Žalobkyňa uviedla, že trvá na žalobe, avšak navrhla zmenu žalobného petitu v nasledujúcom znení: „Súd určuje, že zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. Z03432-05 je neplatná“ (1. výrok) a „Súd určuje, že zmluva o úvere L. rekonštrukcie č. M a zmluva o úvere L. rekonštrukcie č. M sú bezúročné a bez poplatkové“ (2. výrok). Z uvedeného dôvodu súd o pôvodne navrhovanej zmene žaloby nerozhodoval a rozhodol iba o tejto poslednej zmene žaloby, a to priamo na pojednávaní tak, že ju pripustil (nezistil zákonné dôvody, pre ktoré by nebolo možné zmenu žaloby nepripustiť). Predmetom konania tak ostalo určenie neplatnosti Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. P (ďalej iba ako „Zmluva o zriadení záložného práva“, alebo ako „Záložná zmluva“) a určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti Zmlúv o úvere L. rekonštrukcie č. M a L. rekonštrukcie č. M (ďalej iba ako „Zmluva o úvere“).

11. Žalobu v jej zmenenom znení žalobkyňa odôvodnila tým, že Zmluvy o úvere boli uzatvorené v roku 2005 a je na ne potrebné aplikovať Zákon č. 258/2001, nakoľko pôžičky majú spotrebiteľský charakter. Ani jedna zo zmlúv však neobsahuje údaj o RPMN ako povinnú náležitosť zmluvy, čo má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť oboch úverov. Veriteľ nekonal z odbornou starostlivosťou, nakoľko si nedostatočne overil bonitu klientov (žalobkyňa bola nezamestnaná a jej manžel poberal iba minimálnu mzdu). Zmluva o zriadení záložného práva predstavuje možnosť veriteľa predat' nehnuteľnosť

žalobkyne, čo je neprijateľná zmluvná podmienka, ktorá má za následok neplatnosť Zmluvy o zriadení záložného práva. Žalobkyňa nemá prehľad o tom, koľko na istine uhradila a teda nevie čo je dlžná, preto navrhol, aby tento údaj doplnil žalovaný.

12. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že má za to, že žaloba nie je dôvodná v jej pôvodnom znení a ani v jej upravenom znení. Žalobkyňou navrhovaný dôkaz nesúvisí s predmetom konania. Vo vzťahu k určeniu neplatnosti Zmluvy o zriadení záložného práva uviedol, že takéto rozhodnutie nemá spôsobilosť byť plnohodnotným podkladom pre konečné rozhodnutie o právach a povinnostiach účastníkov týchto zmlúv. Vo vzťahu k určeniu Zmlúv o úvere za bezpoplatkové a bezúročné uviedol, že tieto zmluvy nepodliehajú režimu zákona č. 258/2001 Z.z. v znení platnom v čase keď boli uzatvárané, a to s poukazom na § 1 ods. 1 písm. a) tohto zákona. Samotná Záložná zmluva je koncipovaná v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka, ako aj v súlade so zákonom č. 527/2002 Z.z., ide o štandardnú záložnú zmluvu, ktorá je aprobovaným právnym prostriedkom zabezpečenia pohľadávky. Tvrdenie žalobkyne, že žalovaný nekonal s odbornou starostlivosťou nebolo nijako preukázané a navyše žalovanému nie je zrejmé, porušenie akého predpisu by sa mal týmto dopustiť. Z uvedených dôvodov navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

13. Žalobkyňa v reakcii na vyjadrenie žalovaného uviedla, že s ním nesúhlasí a naďalej má za to, že zmluvy majú spotrebiteľský charakter, a preto mali byť v súlade so zákonom 258/2001 Z.z., o čom bolo rozhodnuté už viacerými okresnými aj krajskými súdmi. Konkrétne uviedol napríklad rozhodnutie Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 9C/ 21/2014. Napriek tomu, že zákon neustanovoval povinnosť skúmať bonitu, má za to, že bolo povinnosťou žalovaného konať s odbornou starostlivosťou a vzhľadom na jej nezamestnanosť a minimálny príjem manžela im úver neposkytnúť.

14. Z vyjadrení strán sporu, z nimi predložených listinných dôkazov a z pripojeného spisu tunajšieho súdu 9C/208/2014 súd zistil tento skutkový stav veci:

15. Dňa 5.9.2005 uzatvoril manžel žalobkyne B. I. a žalobkyňa ako spoludlžníci na jednej strane so žalovaným Všeobecnou úverovou bankou, a.s. so sídlom v Bratislave na druhej strane Zmluvu o poskytnutí úveru „L. rekonštrukcie“ č. U XXXXX-XX. Medzi tými istými účastníkmi bola dňa 18.11.2005 uzatvorená Zmluva o poskytnutí úveru „L. rekonštrukcie“ č. U XXXXX-XX. Obe zmluvy boli uzatvorené podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Predmetom oboch zmlúv bol záväzok banky poskytnúť klientom (spoludlžníkom = obom manželom) peňažné prostriedky ako účelový úver na rekonštrukciu nehnuteľnosti, a to v prípade prvej zmluvy v celkovej výške 258.450 Sk a v prípade druhej zmluvy v celkovej výške 125.100 Sk a záväzok klientov (spoludlžníkov) vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky, zaplatiť úroky a splniť ďalšie záväzky podľa týchto zmlúv. Obe zmluvy obsahujú základné podmienky, a to výšku anuitnej mesačnej splátky, dátum prvej splátky, lehotu splatnosti, druh úrokovej sadzby, výšku úrokovej sadzby, dátum jednorazového čerpania úveru, spôsob splácania úveru a účel poskytnutia úveru (rekonštrukcia nehnuteľnosti).

16. Dňa 6.9.2005 a dňa 18.11.2005 uzatvorili manžel žalobkyne B. I. a žalobkyňa ako záložcovia na jednej strane so žalovanou Všeobecnou úverovou bankou, a.s. so sídlom v Bratislave ako záložným veriteľom na druhej strane Zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. Z XXXXX-XX a č. Z XXXXX-XX (ako samostatné zmluvy) podľa § 151 až 151 md Občianskeho zákonníka. Predmetom zmlúv v oboch prípadoch bolo zriadenie záložného práva v prospech záložného veriteľa na záloh - nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, k. ú. G. C. v podiele 1/1, parc. č. XXX/X o výmere 413 m², parc. č. XXX/X o výmere 191 m², parc. č. XXX o výmere 908 m², rodinný dom súpisné číslo XX na parcele č. XXX/X (ďalej ako „nehnuteľnosť“) vo vlastníctve záložcov. Záložné právo bolo zriadené na zabezpečenie pohľadávky záložného veriteľa z vyššie uvedených Zmlúv o poskytnutí úveru „L. rekonštrukcie“ č. U XXXXX-XX a č. U XXXXX-XX vo výške 258.450 Sk a 125.100 Sk. Hodnota nehnuteľnosti ako zálohu bola stanovená na 740.000 Sk a v prípade druhej zmluvy na 481.550 Sk (po odpočítaní pohľadávky záložného veriteľa na základe skoršej záložnej zmluvy vo výške 258.450 Sk). Podmienky výkonu záložného práva (v prípade, že zabezpečovaná pohľadávka nebude včas a riadne splnená) sú upravené v bode 6. týchto zmlúv a oprávňujú záložného veriteľa zvoliť si vhodný spôsob predaja nehnuteľnosti, najmä na verejnej dražbe právne záväzným postupom podľa zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách, v rámci núteného výkonu podľa osobitných zákonov (O.s.p., Exekučný poriadok), priamo kupujúcemu, alebo iným vhodným spôsobom. Záložné právo nadobúda právny účinok v prípade oboch

zmlúv až povolením jeho vkladu do katastra nehnuteľnosti. Vklad záložných zmlúv bol povolený Správou katastra Levoča dňa 30.9.2005 v prípade prvej zmluvy a dňa 5.12.2005 v prípade druhej zmluvy.

17. Podľa informatívneho výpisu z katastra nehnuteľností, z LV č. XXX katastrálne územie vyšný C. sú žalobkyňa spolu s manželom výlučnými vlastníčkami nehnuteľností, ktoré sú predmetom vyššie uvedených záložných zmlúv. Nehnuteľnosti tam zapísané majú v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Na nehnuteľnostiach sa nachádza viacero tiarch (12 okrem dvoch vyššie uvedených záložných zmlúv).

18. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 9C/208/2014 bolo zistené, že uznesením súdu č. k. 9C/208/2014-15 zo dňa 29.7.2014, právoplatným 16.7.2015 a vykonateľných dňa 8.8.2014 bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v obci G. C., katastrálne územie G. C., zapísaným na liste vlastníctva č. XXX, a to do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Žalobkyni (navrhovateľke predbežného opatrenia) bolo uložené podať v lehote 40 dní od doručenia uznesenia návrh na začatie konania vo veci samej. Z obsahu predmetného spisu vyplynulo, že úvery poskytnuté od žalovaného na rekonštrukciu domu boli použité na rekonštrukciu kuchyne, hosťovskej izby, zarovnanie podlahy, položenie plávajúcej podlahy, obklad stien, vyhotovenie schodov na vstup z kuchyne do hosťovskej izby, zníženie stropu a podobne.

19. Súd návrh žalobkyne (aby žalovaný predložil doklad o splácaní úveru, o zostávajúcej dlžnej čiastke) nepovažoval za potrebný pre rozhodnutie vo veci samej, preto žalobkyni uviedol, že tento dôkaz nevykoná a tá následne iné návrhy na dokazovanie nemala. Žalovaný nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

20. Podľa § 470 ods. 1, ods. 2 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej iba ako „CSP“), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

21. Podľa § 77 ods. 1 CSP, nerozlučné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný; procesný úkon jedného z nich platí i pre ostatných.

22. Podľa § 78 ods. 1, ods. 2 CSP, nútené spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu. Súd žalobu zamietne, ak nie je splnená podmienka účasti všetkých subjektov podľa odseku 1.

23. Podľa § 137 CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

a) splnení povinnosti,

b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,

c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo

d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

24. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom od 15. decembra 2017, spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

25. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia posudzovaných úverových zmlúv (ďalej iba ako „Zákon č. 258.2001 Z.z.“), tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

26. Podľa § 2 písm. a) Zákona č. 258/2001 Z.z., na účely tohto zákona sa spotrebiteľským úverom rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

27. Podľa § 2 ods. 2 písm. a) Zákona č. 258/2001 Z.z., zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu.

28. Vyššie citované ustanovenia § 77 a 78 CSP upravujú tzv. nútené a nerozlučné spoločenstvo v konaní. O nútené spoločenstvo ide vtedy, ak priamo zo zákona alebo z povahy veci je z hľadiska vecnej legitímácie nevyhnutné, aby v konaní vystupovalo spoločenstvo. Existencia spoločenstva je v tomto prípade vynútená hmotnoprávnou úpravou. V prípade núteného spoločenstva pôjde zároveň vždy aj o spoločenstvo nerozlučné, teda o také spoločné práva a povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný.

29. Z právnej úpravy zmluvy o úvere (§ 497 a nasl. Obchodného zákonníka) vyplýva, že úverová zmluva je právny úkon, ktorý vzniká medzi veriteľom na jednej strane a dlžníkom na druhej strane. V prípade zmluvy o zriadení záložného práva podľa § 151b Občianskeho zákonníka ide o právny úkon medzi záložcom a záložným veriteľom. V oboch prípadoch je možné, aby na jednej alebo oboch stranách vystupovalo viac subjektov tak, ako tomu bolo aj v prípade posudzovaných zmlúv. Zmluvy o úvere uzatvárali ako spoludlžníci žalobkyňa s manželom a rovnako obaja vystupovali ako záložcovia v zmluvách o zriadení záložného práva. Všetci účastníci zmlúv (úverových aj záložných) sú nositeľmi hmotnoprávných oprávnení a povinností, teda sú vecne legitímovaní, ak sa predmet konania týka tohto právneho úkonu. Zmluva nemôže byť určená za neplatnú, alebo za bezúročnú a bezpoplatkovú iba vo vzťahu k niektorému z jej účastníkov, ale rozsudok sa musí vzťahovať na všetkých účastníkov tohto vzťahu. Z uvedeného dôvodu musia byť aj stranami sporu všetci tí, ktorí boli účastníkmi zmluvy, a teda aj manžel žalobkyne ako spoludlžník a záložca. Žalobkyňa však manžela ako stranu sporu neoznačila.

30. Nesprávne určenie okruhu strán v sporovom konaní predstavuje nedostatok, ktorý súd nie je oprávnený odstrániť z úradnej činnosti. Rovnako nie je možné, aby súd na tento nedostatok stranu upozornil, a to ani v prípade, ak je žalobcom spotrebiteľ, hoci mu zákon priznáva zvýšenú ochranu. Tú je mu totiž možné poskytnúť iba v prípade splnenia systému pravidiel stanovených vnútroštátnym právom, ktoré je potrebné dodržať (vrátane systému pravidiel úspešného uplatnenia nároku upravených Civilným sporovým poriadkom). Na predmetný nedostatok však v konaní na pojednávaní poukázal žalovaný. Žalobkyňa na uvedené nereagovala príslušným procesným návrhom, a to napriek zastúpeniu v konaní občianskym združením na ochranu práv spotrebiteľa. Z uvedeného dôvodu preto súd žalobu z dôvodu nedostatku vecnej legitímácie zamietol.

31. Súd navyše dodáva, že zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Určenia právnej skutočnosti sa možno podľa ustanovenia § 137 písm. d) CSP domáhať za podmienky, že možnosť určenia takejto skutočnosti vyplývala z osobitného právneho predpisu. Žalobkyňa takýto právny predpis neuviedla. Z ustanovenia § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom od 15. decembra 2017 síce vyplýva možnosť spotrebiteľa domáhať sa určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru, avšak uvedené platí iba vo vzťahu k spotrebiteľskému úveru. Vzhľadom na ustanovenie § 2 ods. 2 písm. a) Zákona č. 258/2001 Z.z. je táto možnosť v predmetnej veci vylúčená, pretože úver poskytnutý žalobkyňou (a jej manželovi) žalovaným nie je spotrebiteľským úverom. Zo samotných úverových zmlúv, ako aj z tvrdení žalobkyne ohľadne skutočného použitia poskytnutých úverov vyplynulo, že tieto boli určené na účely dodatočných alebo ďalších stavebných úprav dokončených stavieb a ich údržbu. Pre úplnosť súd poznamenáva, že tunajší súd v rozsudku, na ktorý sa žalobkyňa na pojednávaní v tejto súvislosti paradoxne odvolala (sp. zn. 9C/21/2014), dospel k rovnakému záveru, ako súd v tomto prípade. Uvedené je ďalším dôvodom pre zamietnutie žaloby.

32. Podľa § 335 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie nariadené po začatí konania vo veci samej súd prvej inštancie aj bez návrhu zruší rozhodnutím, ktorým žalobu odmieta alebo zamietla alebo ktorým konanie vo veci samej zastavuje.

33. V zmysle § 336 ods. 4 CSP, ustanovenie § 335 CSP platí primerane aj v prípade, ak bola žaloba vo veci samej zamietnutá.

34. Z dôvodu zamietnutia žaloby vo veci samej súd podľa § 336 ods. 4 CSP s použitím § 335 ods. 1 CSP rozhodol súčasne o zrušení neodkladného opatrenie (pôvodne predbežného opatrenia) nariadeného uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 9C/208/2014-15 zo dňa 29.7.2014.

35. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

36. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

37. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

38. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

39. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa zásady úspechu vyjadrenej v § 255 ods. 1 CSP a v spore úspešnému žalovanému (žaloba bola zamietnutá) priznal voči neúspešnej žalobkyni plnú náhradu trov konania. Súd nezistil dôvody pre aplikáciu § 257 CSP, a to aj vzhľadom na okolnosti prípadu, kedy žalobkyňa napriek avizovanému podaniu žiadosti si o bezplatnú právnu pomoc k jej podaniu nepristúpila a v konaní bola následne dlhší čas pasívna.

40. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Spišská Nová Ves, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.